

Храст као огледало

Пише: Зоран Грбић
четвртак, 04 јул 2013 10:54

Крајем прошле године, медији су писали о проблемима које су имали у ТЕ „Колубара“, јер је планирано ширење површинског копа рудника у општини Лазаревац зауставио један дивљи кестен, који је био и дрво запис. На месту предвиђеног проширења било је и сеоско гробље, са којег је без проблема пренето 4.500 покојника. Али, кад је дошло до пресељења кестена старог 30 година, појавио се проблем јер су сви багеристи из „Колубаре“ одбијали да ископају дрво запис. Управи рудника требало је три месеца да пронађе људе који су били вољни да преместе дрво. [\[1\]](#)

Вероватно сви који живимо у Србији знамо шта је дрво запис, и да смо чули барем једну легенду, или „причу поред логорске ватре“, о страшним стварима које су погађали оне који су наудили запису. Неки од нас знају и да у селима без цркве, записи служе за обављање венчања, крштења, и да око њих обилази сеоска литија на славама. У школи смо сви учили да је Други српски устанак подигнут испод храста у Тополи, и да је Милош Обреновић тамо изговорио чувено „Ево мене, ето вас...“. Кажу и да је сушење „Таковског грма“ предсказивало трагедије у династији Обреновића, и да је отпадање сваке суве гране најављивало неку несрећу која се касније дешавала. Онда је олуја 1902. ишчупала дрво, и годину дана касније десио се атентат који је прекинуо владавину Обреновића. Због знања о везаности Срба за дрво запис, чуди да је неко уопште могао да баш у Савинцу, првом селу поред Тополе, направи пројекат за пут који пролази преко старог храста записа, који је вероватно вршњак чувеном „Таковском грму“.

Да ли је неко мислио да се свим Таковчанима толико жури у Европу, па да једва чекају да се изгради аутопут до ње, или би неко морао поново да се врати у школу, то сад није ни важно. Пројекат је направљен, пут је стигао у близину Такова, и грађани су се побунили, што је и могло да се очекује. Свакодневно из Милановца у Таково људи долазе на бициклима, да би Таковчанима пружили подршку. Из власти је одмах стигао одговор да је пројекат завршен и да није могуће изместити пут. Што је била очигледна лаж, и увреда за интелигенцију свих којима је упућена. Као што би могла да буде и увреда за инжењере који праве пут. За инжењера не би требало да постоји немогуће,

Храст као огледало

Пише: Зоран Грбић
четвртак, 04 јул 2013 10:54

маштовитост и прилагодљивост су нека од врлина и лепота тог занимања, и један од разлога због којих њихова дела изазивају дивљење. Све је могуће направити, само ако постоји политичка воља, јер су политичари наручиоци посла.

И нисам сигуран колико је одлука о рушењу 600 година старог стабла у духу Европске заједнице. Брига за животну средину је на цени у 21. веку. А можда, теоретски, њихови политичари и нису пуно различити од домаћих, али не верујем да би се они одважили на рушење старог дрвета, уколико су грађани против тога. Летимично претраживање интернета показује неколико примера. У Јужној Каролини сачувано је неколико десетина храстова, и направљени су нови планови пута [\[2\]](#), у Јужној Африци је након због изградње две траке пута требало да буде премештена више од 200 година стара смоква, али је „након што је заједница изразила незадовољство таквим планом“ одлучено да се траса пута помери и дрво сачува

[\[3\]](#)

, у Индијани је спасен 200 година стар храст

[\[4\]](#)

, чак је и у индијском Бенгалору, који не жури са прављењем аутопутева ка Европи, власт након саслушавања приговора, наложила извршиоцима радова аутопута да сачувају више од 4.000 стабала.

[\[5\]](#)

А ни на једном од тих места није се радило о неком „запису“, нити је игде неко дрво било посебно важно.

Храст као огледало

Пише: Зоран Грбић
четвртак, 04 јул 2013 10:54

Храст као огледало

Пише: Зоран Грбић
четвртак, 04 јул 2013 10:54

